

ด่วน

ที่ กต ๐๘๐๔/๒๑๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่	๙ ๖๑๖๙
วันที่	๕ ธ.ค. ๒๕๖๑
เวลา	๐๙.๐๘ น.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก เพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กอก. ๓๓๐
วันที่ ๕ ธ.ค. ๒๕๖๑
เวลา ๑๐.๐๐ น.

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/๒๒๘๑๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ประวัติย่อของศาสตราจารย์กิตติคุณวิทิต มั่นตาภรณ์

๓. ร่างประกาศพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยใน

ศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

อนุสัญญาเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศโดยสันติวิธี พ.ศ. ๒๔๕๐ (Convention for the Pacific Settlement of International Disputes (1907)) ซึ่งไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ กำหนดว่าประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สามารถเลือกบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสามารถในด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นผู้มีคุณธรรมอันสูงสุด และพร้อมที่จะรับปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้ไม่เกินประเทศละ ๔ คน โดยมีวาระคราวละ ๖ ปี และสามารถต่ออายุได้เมื่อครบวาระแล้ว ทั้งนี้ สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ อาจได้รับเลือกให้วินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศภาคีอนุสัญญาฯ นอกจากนี้ สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ยังประกอบเป็นหมู่ประจำชาติไทย (National Group) ซึ่งสามารถเสนอชื่อนักนิติศาสตร์ที่เหมาะสมเข้ารับเลือกตั้งเป็นผู้พิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice - ICJ)

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบและให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้นายสรรเสริญ ไกรจิตติ เป็นสมาชิกใน

ศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ สืบต่อไปอีกวาระหนึ่ง โดยมีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และต่อมาได้มี พระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งนายสรเสรีญา สืบต่อไปอีกวาระหนึ่ง นับตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ดังความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ในทางปฏิบัติของไทยที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศจะเสนอนามนักนิติศาสตร์ อาวุโสที่มีความสามารถสูงด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป เพื่อดำรงตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทย ในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ และเมื่อครบวาระ ๖ ปี ตามที่อนุสัญญาฯ บัญญัติไว้ ก็จะทาบทามบุคคล ท่านเดิมให้ดำรงตำแหน่งต่อไป หรือในกรณีที่สมาชิกคนใดคนหนึ่งลาออกหรือถึงแก่กรรม ก็จะดำเนินการให้มีการบรรจุสมาชิกคนใหม่เข้ารับตำแหน่งที่ว่างแทน โดยมีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี ทั้งนี้ สำหรับสมาชิกฝ่ายไทยใน ศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ซึ่งยังไม่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง ได้แก่

(๑) นายอรุณ ภาณุพงศ์ (จะครบวาระและสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งในวันที่

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

(๒) นายประจิดต์ โรจนพุกษ์ (จะครบวาระและสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งในวันที่

๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) และ

(๓) นายชนะ ดวงรัตน์ (จะครบวาระและสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งในวันที่

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

ทั้งนี้ เนื่องจากนายสรเสรีญา ไกรจิตติ ได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำ อนุญาโตตุลาการฯ ครบตามวาระและสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยไม่ประสงค์ให้มีการต่ออายุในตำแหน่งดังกล่าวอีกวาระหนึ่ง จึงส่งผลให้สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ว่างลง ๑ ตำแหน่ง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๓) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวไม่เข้าข่ายมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากไม่ใช่การจัดทำหนังสือสัญญา ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า การแต่งตั้ง สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ เป็นการรักษาสถิติของประเทศไทยในการเลือกใช้วิธีระงับข้อพิพาท ระหว่างประเทศ ประกอบกับเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและธรรมเนียมปฏิบัติ อันเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติกันทางระหว่างประเทศ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ว่างลง ๑ ตำแหน่ง จากการสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทยฯ ของนายสรเสรีญา ไกรจิตติ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จึง ควร เร่งดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยฯ ให้ครบเต็มจำนวนตามที่อนุสัญญาฯ บัญญัติไว้

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า ศาสตราจารย์กิตติคุณวิทิต มันทาภรณ์ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งในกลไกพิเศษของสหประชาชาติในด้านต่าง ๆ อาทิ กรรมการในคณะกรรมการสหประชาชาติแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศซีเรีย ระหว่างปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ และผู้เชี่ยวชาญอิสระของสหประชาชาติ (UN Independent Expert) ว่าด้วยการคุ้มครองจากความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติเนื่องด้วยเหตุแห่งเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ ระหว่างปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ และเคยดำรงตำแหน่งทางราชการสูงสุดเป็นศาสตราจารย์ระดับ ๑๑ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านการอนุวัติให้เป็นไปตามอนุสัญญาและคำแนะนำ (Members of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization - ILO) และผู้เชี่ยวชาญอิสระประจำคณะกรรมการที่ปรึกษาของรายงานการติดตามผลการศึกษาทั่วโลก (Global Education Monitoring Report) ขององค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ในฐานะผู้แทนจากภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสามารถในด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นผู้มีความเหมาะสมสมควรได้รับเสนอนามเพื่อแต่งตั้งเป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ ได้แนบประวัติย่อของศาสตราจารย์กิตติคุณวิทิตฯ เพื่อประกอบการพิจารณา ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒ ขั้นตอนการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยฯ กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทยฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจะแจ้งการแต่งตั้งสมาชิกดังกล่าวต่อศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ต่อไป

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

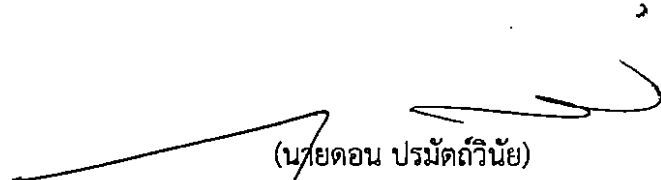
-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและมีมติให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้ศาสตราจารย์กิตติคุณวิทิต มันทาภรณ์ เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก ทั้งนี้ ได้แนบร่างประกาศพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ นับตั้งแต่วันที่ มีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๖๑ (วรพล)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ varapolc@mfa.go.th